

Glej, prišla oljčna je nedelja,
In polne srčnega veselja
Vrvijo trume v božji hram.
Odrasle zreš in otročiče
Nesoče oljkove snopiče,
Če ne, mladike oljčne vsaj,
Svetišče zdí se oljkov gaj.
Skoz ôkna sôlnce božje lije
V ta gaj svoj zlati žar z nebés,
A bolj še sreče solnce sije
Otrôkom z lic in iz očés
Skoz senco oljkovih perés.
Pristôpi starček sivolás,
In blagoslov nebeški kliče
Njegov srčnomoleči glas
Na oljčne veje in snopiče,
O, naj te oljke, kjer bi bile,
Bi blagoslov in mir delile!
Da, oljkove mladíke té
Mir bodo in blagóst rodíle,
Ko hiše, vrte in poljé
Blagoslavlja je pokropé.
Glej po kropljenji njívo, trato,
Kako razvíja njih se kras!
Kakó se ziblje žíto zláto,
Kakó je poln pšeníčni klas.
Pod srp vže sili, sili v pas, —
In drevje to — kakó bogato!
O srečni kmetje, srečna vás!

TAKO SE JE PRIČELO

27. marca letos mineva 40 let odkar je po besedah pokojnega Winstona Churchilla tedanja "Jugoslavija našla svojo dušo" s tem, da so vojaški pučisti v Beogradu proglasili kralja Petra II za polnoletnega in odstranili regenta princa Pavla ter Cvetkovičevno vlado.

Navdušenje ob tem dogodku se je iz Beograda že čez nekaj ur preneslo tudi v Slovenijo in v Ljubljani so se pričele velike manifestacije.

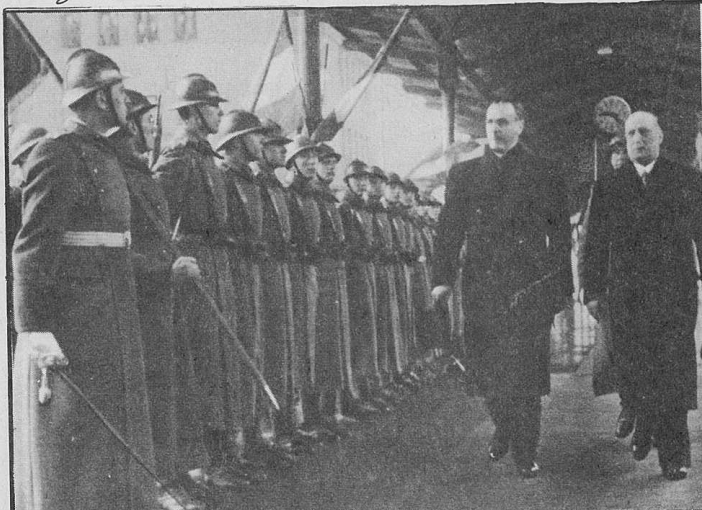
Puč v Beogradu je izzvala privolitve tedanje vlade Dragiše Cvetkovića za pristop k "Trojnemu paktu", to je paktu zavezništva in medsebojne razdelitve sveta, ki so ga sklenile nacistična Nemčija, fašistična Italija in Japonska. Proti tej privolitvi so že kake dva tedna pred pučem po vseh večjih mestih Jugoslavije protestirale množice. Zato ni čuda, da se je vse demokratsko usmerjene mladine ob puču polotilo ogromno navdušenje. Že štirinajst dni kasneje, na svetno nedeljo 6. aprila 1941 so nemške trupe vdrlé v Jugoslavijo iz Avstrije, Madžarske, Romunije in Bolgarije. Italijani pa so po hitrem razpadu kraljevske jugoslovanske vojske oprezno prišli čez mejo na naši Primorski in v Albaniji.

Tako se je začelo nesrečno obdobje druge svetovne vojne tudi za Jugoslavijo, ki je potem v dobrih štirih letih izgubila od tedanjih 16 milijonov prebivalcev vsakega desetega in utrpela ogromno gospodarsko škodo.

To je bilo obdobje, v katerem je Slovenski narod prvokrat po stoletjih suženjstva zagrabil za orožje, da očuva svojo bitnost. Na žalost je radi različnih političnih stremiljenj prišlo do tragičnega bratomornega boja, ki se je končal za ene z zmago Osvobodilne Fronte, za druge pa s smrtjo kakih 10.000 mož in fantov z Dolenjske in Notranjske, katere je konec vojne zahteval v vrstah premaganih.

Še danes se med jugoslovanskimi izseljenci debatira o tem ali je bil puč v onem času prava poteza in če ne bi bilo bolje in mnogo manj žrtev, ako bi se Jugoslavija začasno pridružila ostalim nemškim satelitom. Kakšen bi bil potem tudi izhod vojne nihče ne more zagotovo trditi. Toda vse take debate ne bodo spremenile preteklosti, niti sedanjosti. Ničesar ne more omajati dejstva, da so narodi Jugoslavije ogromno žrtvovali za svojo svobodo, četudi morda na različnih, "pravih" ali "nepravih" poteh. Dejstvo tudi je, da je Jugoslavija mednarodno priznana država sedaj že vse od leta 1918 dalje in, da je po drugi svetovni vojni zavzela med narodi sveta zelo ugledno mesto ter, da je njen sedanjí ustroj samoupravljanja edinstveni in bo morda enkrat v mnogočem podlaga drugim sličnim sistemom.

Vsem bralcem
želimo obilo
zadovoljstva
k prazniku
Vstajenja

Jugoslovanska vojska pred aprilom 1941, je sicer izgledala strumno (na fotografiji: častna četa ob sprejemu rumunskega zunanjega ministra na kolodvoru v Beogradu) a v glavnem radi zmene v njenem vodstvu ni nudila napadalcem nobenega pravega odpora.

vestnik

JE NEODVISNO GLASILO
SLOVENCEV V AVSTRALIJI

Lastnik:
Slovensko Društvo Melbourne

Predsednik:
Peter Mandelj

Tajnica:
Anica Markič

Odgovorni urednik:
Marijan Peršič

Upravno-uredniški odbor:
**Vasja Cuk, Sandra Krnel,
Dušan Lavrič, Jana Lavrič,
Božo Lončar, Karen Peršič,
Simon Špacapan.**

Rokopisov ne vračamo

Letno predplačilo \$ 6.00.
Cena številki 50c.

Published by:
Slovenian Association Melbourne,
P.O. Box 185, Eltham, Vic., 3095

Telephone:
Melbourne: 437 1226

Editor:
Marijan Peršič

Set-up and printed by:
Polyprint Pty. Ltd.

Price — Cena:
50c.

Annual subscription — Letno:
\$6.00

NE ODLAŠAJMO !

Kot vse druge naseljske skupine po severno-ameriških državah je tudi slovenska pričela zbirati podatke o preteklosti našega življa po Ameriki. Posebno mlajše generacije kažejo vse večje hotenje zvedeti čim več o svojih prednikih, odkod in kako so prišli, kje so se naselili, kako so znašli in kako delovali kot posamezniki in kot skupnost.

Kljub temu, da slična raziskovanja v Z.D.A. podpira država preko raznih ustanov in kljub temu, da na tem polju delajo za to plačani strakovnjaki so podatki o prvih slovenskih naseljencih le pičli. Saj je celo večina onih, ki bi pripomogli s pripovedovanjem tega kar so slišali od prvih pionirjev, že davno zapustila to solzno dolino. Toda počasi, s temeljitim raziskovanjem, bo možno vsaj delno napisati zgodovino slovenske skupnosti v Severni Ameriki.

Tudi v Argentini, kjer je druga številčno in kulturno močna skupina Slovencev so pričeli razmišljati o tem kako ohraniti v skupnem centralnem arhivu podatke o preteklosti tamošnje slovenske emigracije.

Nam Slovincem, naseljenim v Avstraliji, dorašča in se usposablja za življenje druga generacija, medtem ko je že tretja v zgodnji šolski starosti. Prišel bo čas, ko bo tudi te naše potomce zanimalo vedeti kaj več podrobnosti o preteklosti slovenskega vseljevanja in delovanja v Avstraliji.

Mi jim pri tem stremljenju že sedaj lahko mnogo pomagamo, kajti sedaj je naš spomin še svež in dokumenti so še na razpolago. Sicer imamo v glavnem dva vira, ki bosta v bodoče pričela o našem delovanju že v prvih letih naseljenja, kar Ameriški Slovenci nimajo. To sta naša mesečnika "MISLI" in "VESTNIK", ki že petindvajset let nepretrgano, vsaj delno, beležita kar se dogaja med Slovenci na petem kontinentu. Na razpolago so verjetno še tudi zapisniki in drugi dokumenti pri družbenih arhivih ali pa pri posameznikih. Toda tudi ti se bodo sčasoma porazgubili, ako sedaj ne poskrbimo za to, da jih ohranimo.

Čas je že sedaj, da se pristopi k zbiranju dokumentov in pisanih spominov, o vsem tem, kar zadeva naseljevanje in delovanje Slovencev v Avstraliji. Če ne bomo kot skupnost ali pa vsaj v okviru naših društev resno pričeli z organiziranjem skupnega arhiva bo mnogo tega kar je važno za zgodovino Slovencev v Avstraliji izgubljeno in za vedno pozabljeno. Zato ne odlašajmo!

"VESTNIK" PROSI

Moderna tehnologija odpira nova področja, novo, hitrejšo in cenejšo produkcijo na najrazličnejših poljih.

Električni pisalni stroji so že zastareli in v mnogih uradih so jih že nadomestili elektronski "word processor"-ji, ki obdržijo v svojem spominu po več tisoč besed in jih potem sami natisnejo, nič kolikokrat, samo na pritisk enega gumba.

Tudi na področju tiskanja so elektronski stavski stroji skoraj že povsod nadomestili stare stavske stroje, ki so vlivali črke iz svinčene raztopine ob neprestanem hrušču in ozračju napolnjenem s strupenim izhlapevanjem metalne raztopine. Danes je to drugače. Elektronski stavski stroji, ki niso mnogo večji od pisarniškega pisalnega stroja, opravljajo vse delo v tišini in hitro. Upravlja z njimi lahko vsakdo, ki je kdajkoli pisal na pisalni stroj — potreben je samo par dni dolg tečaj.

Ti stavski stroji natiskajo gradivo na papir in si istočasno zapomnijo kaj so tiskali. Če se potem pri korekturi najdejo napake, se vrstica, vsebujoča napako, prikljče iz spomina in se z enostavnim pretiskanjem popravi. Nadaljni postopek je, na kratko povedano, v tem, da se natiskan material prefoto grafira na ploščo, katero potem ovijejo okoli valja tiskarskega stroja za tiskanje.

Ni treba omeniti, da je razen prvotno vložnega denarja, z nabavo takih elektronskih stavskih strojev, cel proces tiskanja mnogo enostavnejši in cenejši. Saj že sama razlika v uporabi prostora pomeni veliko štednjo.

Tudi mi pri "Vestniku" stalno premišljujemo kako bi zmanjšali stroške, ki jih tiskanje našega časopisa prinaša društvu in kako bi olajšali delovno breme sodelavcev. Že pred meseci smo ugotovili, da bi nam tudi najenostavnejši elektronski stavski stroj mnogo pomagal. Zmanjšal bi čas, ki ga porabimo pri delu, kajti namesto, da ves pisani material prepisemo najprej na navadni pisalni stroj, bi lahko pisali naravnost na elektronski stavski stroj; opravili bi vse korekture sami takoj na mestu ter bi s tem odpadla dvojna pot do stavca.

Seveda se za uvedbo te spremembe potreben velik začetni izdatek, ki pa bi se sčasoma povrnil z zmanjšanjem plačila za stavljenje. Torej ta nakup ne bi bil čisti izdatek, kajti ostala bi nam vrednost stroja, ki bi se lahko tudi uporabljal za razne okrožnice in obvestila, ki jih razpošilja tajništvo S.D.M. ali katerakoli druga organizacija. Vprašanje je le, kako dobiti sredstva.

Upali smo, da nam bo pomagalo Federalno Ministerstvo za Imigracijo in Etnične zadeve, ki od časa do časa daje podpore etničnim organizacijam za njih aktivnosti. Toda zmotili smo se. Prošnja nam je bila vrnjena z motivacijo, da ne odgovarja smernicam ministerstva, ki ne dovoljuje pomoč etničnemu tisku ali nabavi administracijskih pripomočkov.

Spet je na nas samih. Kot v preteklosti, se tudi sedaj lahko zanašamo pač samo na svojo radodarnost, zavednost in poštrevnost. Zato je odbor S.D.M. na pobudo Uredniško-Upravnega odbora "Vestnika" dovolil, da organiziramo posebno zbirko za nabavo elektronskega stavkega stroja, kajti ne bi želeli, da bi trpeli drugi delovni projekti.

Elektronski stroj bi stal okoli \$5.000, toda, že polovica te vsote bi nam omogočila, da bi stroj dobili na odplačilo.

Pozivamo zato in prosimo vse naše čitatelje, naročnike, člane S.D.M. in vse zavedne Slovence, da nam priskočijo v pomoč. Če vsakdo prispeva vsaj po kakih \$10,— in prepričani smo, da bodo mnogi bolj radodarni, — bomo kaj hitro dosegli potrebno vsoto.

"VESTNIKOV SKLAD"

Do priprave te številke "Vestnika" za tisk so obljubili prispevati v "Vestnikov sklad" za nabavo stavkega stroja sledeči:

K. Bevc	\$20.00	J. Zemljč	50.00
V. Čuk	20.00	J. Gelt	50.00
J. Golenko	50.00	I. in J. Sluga	50.00
A. Kodila	20.00	V. Lampe	50.00
D. Lavrič	20.00	W. Prosenak	20.00
I. Leber	50.00	L. Pirna	20.00
B. Lončar	10.00	J. Sok	20.00
P. Mandelj	20.00	I. Barat	10.00
S. Penca	30.00	B. Markič	50.00
M. Peršič	50.00	R. Plavšak	20.00
S. Špacapan	50.00	D. V. Gomizelj	20.00
H. Van de Laak	50.00	Dr. F. Mihelič	20.00
T. Zagorc	100.00		

Svoj prispevek pošljite na:

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE
P.O. Box 185,
ELTHAM, 3095

ali pa ga osebno izročite blagajniku, tajniku ali opolnomočenemu predstavniku S.D.M. na našem Središču v Elthamu.

UPORABITE TISKANO NAKAZILO!

Pomnite, če vsi damo najmanj po \$10, kar za večino poedincev ni velik znesek bomo kmalu uspeli izboljšati in olajšati delo za naše slovensko glasilo v Melbourneu.

Imena darovalcev bomo sproti objavljali v "Vestniku".

V "VESTNIKOV SKLAD" za nabavo stavkega stroja prispevam

\$

Ime in priimek

Naslov

Balinarji tekmujejo

Prvo letošnje medklubsko tekmovanje Slovenske Balinarske Zveze v Viktoriji se je vršilo v nedeljo 8. februarja na igriščih S.D.M. na Elthamu. Rezultati so bili sledeči:

ČETVORKA

MOŠKI

1. Planica	5-64
2. Jadran	4-53
3. S.D.M.	2-41
4. Geelong	1-34

ŽENSKÉ

1. Planica	6-66
2. S.D.M.	4-52
3. Jadran	1-37
4. Geelong	1-36

TROJKA

MOŠKI

1. Geelong	6-66
2. Planica	3-58
3. S.D.M.	2-38
4. Jadran	1-21

KATERA BO LEPOTICA SLOVENCEV MELBOURNA

Lepotica Slovenske Skupnosti Melbourne za leto 1981-82 bo proglašena na Letnem plesu S.D.M., ki se bo vršil 9. maja.

Dekleta, ki so prijavila za to kompeticijo bodo sodelovala tudi pri nabiranju denarja za opremo prostorov Mladinskega odseka S.D.M. Kot običajno bo dekle, ki bo nabralo največjo vsoto dobila naslov Kraljica dobrotelnosti. Nabiranje se bo vršilo v obliki prodaje loterijskih srečk za prav lepe dobitke.

Natečaj za Lepotico Slovenske skupnosti vodi S.D.M. že dolgo število let in kar lepa je vrsta deklet, ki se lahko ponašajo s tem, da jim je enkrat bil podeljen ta naslov.

Tudi letos se je že prijavilo nekaj kandidat in še je čas za prijave. Vsako dekle, katere eden staršev je slovenskega rodu se lahko prijavi in ni potreba, da so starši ali ona sama člani S.D.M. Ta natečaj je odprt prav za vse, pa naj si bodo člani tega ali onega društva ali pa tudi ne.

POZDRAVI BENEŠKIH SLOVENCEV

Slovensko središče na Elthamu je te dni obiskal duhovnik iz Beneške Slovenije č. Adolf Topolo. Prinesel je pozdrave Beneških Slovencev in v spomin in simbol prijateljstva izročil S.D.M. svetinjico, ki je bila posebej kovana za faro sv. Lenarta v Beneški Sloveniji.

MLADINA S.D.M. NE SPI

Mladinski odsek S.D.M. pripravlja za nedeljo 26. aprila skupni ribolov na morju. V nedeljo 11. aprila pa pripravljajo "bikaton". Podrobnosti o obeh teh prireditvah so na razpolago pri vseh članih mladinskega odbora S.D.M. ali pa pri referentu za mladinske aktivnosti g. Karlu Bevcu, ki ga po poslovnih urah lahko dobite po telefonu številka 435 4867.

BALINANJE ZVEZE

V GEELONGU

Dne 15. marca smo se zbrali balinarji vseh slovenskih društev Viktorije, da se spet pomerimo v balinanju. Nastopile so moška četvorka, ženska četvorka in moška trojka. Kako je poteklo samo balinanje je razvidno iz spodaj navedenih rezultatov. Balinali smo ob lepem, nekoliko vetrovnem vremenu, tako, da so sami balinarji imeli precej težke borbe za dosego točk.

Prisostvoval sem finalni tekmi med Planico in S.D. Melbourne, katere se je končala z zmago S.D.M. Razlika med njimi je bila samo sedem točk in če sem prav poučen je zmagovito kuglico vrغل g. Peter Mandelj. Kako važna je bila ta zmaga so pokazali vsi gledalci z navdušenim ploskanjem.

Resničnost besed g. Širce, predsednika Slovenske zveze Geelong, kjer so se vršile tekme, da kdor je enkrat zadnji je lahko enkrat tudi prvi, so dokazale ženske Geelonga, saj so dosegle prvo mesto čeprav so na zadnjem tekmovanju bile zadnje.

Kako je tekmovala moška trojka ne bi vedel natančno opisati, ker nisem bil prisoten, vem pa, da je bila borba precej napeta, vsaj tako kaže spodnja tabela. Da je zmagala trojka S.D.M. pa sem takoj opazil ko je g. Jože Urbančič žarečih lic prišel v dvorano.

Po končanem tekmovanju se nas je nekaj nad 200 ljudi zbralo v dvorani, kjer je bila podelitev pokalov. Podelila sta jih g. Branko Zele in pa predsednik Slovenske zveze Geelong, g. Širca.

Ob lepih zvokih mladih muzikanov pa so navdušeni plesalci tudi prišli na svoj račun. Nepravilčen pa bi bil

če ne bi na tem mestu omenil in seveda vsestransko pohvalil ekipo kuhinje, saj je delovala brezhibno in nam je lahko postregla z zares odličnimi dobrotami.

Hvala vam Geelong, le tako naprej, pa se bomo še večkrat videli.

Božo

REZULTATI

Moška četvorka

S.D.M.	5-1-63
Planica	4-2-56
Jadran	3-3-55
Geelong	0-6-39

Ženska četvorka

Geelong	4-2-50
Planica	3-3-54
Jadran	3-3-51
S.D.M.	2-4-49

Moška trojka

S.D.M.	5-1-62
Jadran	3-3-58
Planica	2-4-45
Geelong	2-4-35

Mladi prijatelji Dušana in Jane so jima s pesmijo zaželeli vso srečo v bodočem zakonskem življenju in seveda sladke medene tedne.

"CHANGE'S" a part of the new

"CHANGE'S" del prenovljenega

CHAMPION HOTEL

Top Lounge open:

Mon-Sat:

Lunch 12 Noon - 3.30 p.m.

Dinner 6 p.m. - 9 p.m.

Sunday:

Lunch 12 Noon - 3.00 p.m.

Dinner 6 p.m. - 10 p.m.

p.m. Entertainment, Live bands, Entertainment, Live bands, Disco: Thur-Sun.

Airconditioned & Full Late licence Functions catered for -

Phone your host LOU on 419 5733

"CHANGE'S" the new

CHAMPION
50 Brunswick Street, Fitzroy.

Restavracijski prostori na prvem nadstropju:

Ponedeljek-sobota:

kosilo od 12h do 3.30 h

večerja od 6h do 9h

Nedelja: kosilo od 12h do 3h

večerja od 6h do 10h

Od četrta do nedelje tudi:

Zabavni program, Plesni orkestri,

Disco.

Točenje alkoholnih pijač dovoljeno do pozne ure - Vsi prostori so airconditioned.

Na razpolago tudi za privatne funkcije.

Vprašajte za Lojza po telefonu na 419 5733

"CHANGE'S" Novi

Kaj, kje, kdo?

ZOPET SREBRNA

Zopet lahko poročamo o srebrni poroki enega najbolj poznanih parov med Slovenci Melbourne. To sta Mila in Verner Remšnik iz Heidelberga.

Mila in Verner sta slavila 25 letnico poroke v krogu svojih treh hčerk, Olge, Vere in Anke, zeta in vnukinje ter svojih prijateljev, pričetkom meseca marca.

Mila je sicer rodem iz prečanske Srbije, a je storila za slovensko skupnost morda več kot marsikatera rojena Slovenka. Na stotine klobas, hrenovk ter različnih drugih jedil, ki jih je skuhala in pripravila Mila so napolnila naše želodce še v onih letih, ko so se Slovenci vrteli po zabavah v raznih tujih dvoranah Melbourne.

Verner, ki je rodem iz Ormoža pa je bil veliko let delaven v S.D.M. kot blagajnik, podpredsednik glavnega pa tudi kot predsednik gradbenega odbora. Tudi letos je še vedno v glavnem odboru, kjer je s svojimi širokimi sposobnostmi, posebno na tehničnem polju, ob vsakem času na razpolago za pomoč. Če ne dela adresograf, če je pokvarjena črpalka za vodo, če je treba nadomestiti dežurnega, Verner nikoli ne odreče.

Ako naša skupnost ne bi imela takih ljudi kot so Verner in Mila, z nadpovprečno kakovostjo požrtvovalnosti, miroljubnosti, razumevanja, dobre volje in pridnosti, bi že zdavnaj izginila v morju drugih. In tudi med takimi rojaki, Verner in Mila s svojo nesebičnostjo in s svojo tolerantno zavednostjo prednjačita.

UPRAVNIKA

za poslovanje svojega doma išče Slovensko društvo v Canberri.

.....Dolžnosti bi obsegale vodstvo pisarne, postrežba in čiščenje. Društvo je pripravljeno plačati za to odgovornost \$500—\$600 na teden; po dlogovoru. Ta dohodek pa bi si zainteresirana oseba lahko še povečala s prevzemom kuhinjsko-gostinskega dela.

Še posebno bi bil ta posel primeren za poročen par ali za družino z odraslimi otroci.

Za razpisano mesto lahko zaprosi vsakdo, a v prvi vrsti bi prišle v poštev osebe slovenskega rodu.

Ponudbe naslovite čimprej na sledeči naslov:

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA,
P.O. Box 955,
WODEN, A.C.T., 2606

V prejšnji številki smo napisali o srebrni poroki, ki sta jo Stanko in Jožica Sajnovič iz Kanade proslavila v Melbourne. Na fotografijah jih vidimo pri rezanju kolača in v družbi s sinom Stanleyem in hčerko Eriko.

ČRNI DAN

Četrtek, 26. februarja, je bil črn dan za slovensko skupnost Melbourne. Poleg nesreče, ki se je pripetila mlademu motociklistu Horvatu iz Reservoirja moramo zabeležiti še tragično smrt komaj 8 letnega Matjažka Rizmana iz Kaliste v hribovju Dandenonga.

Nesreča se je pripetila nedaleč od avtomehanične delavnice, v kateri je bil Matjažek preko dneva pri svojem očetu. Ko pa se je napotil, da obišče svojega, v bližini stanujočega, prijatelja je zagledal na cesti pločevinko sladke pijače. Hotel jo je pobrati, a v tistem trenutku je pripeljal tovornjak in udaril malega Matjažka tako, da so ga tekoj prepeljali v bolnišnico, kjer je na žalost živel samo še kakih 30 ur.

Pogreb je bil iz Kaliste, kjer so mu sošolci v spomin posadili na šolskem dvorišču drevesno sadiko. Od tam pa so truplo prepeljali na pokopališče v Springvale.

Matjažkova užaloščena mamica je ga. Elica Rizman, ki jo mnogi poznajo iz društva Planica v Springvale, kjer že kakih pet let — s presledkom enega leta, ko je bila na študijah v Mariborskem vseučilišču — poučuje na nedeljski šoli društva "Planica".

Na 26. februarja, točno en teden po svojem rojstnem dnevu se je težko ponesrečil Silvo Horvat, ko se je peljal na svojem motorju iz šole. Nesreča se je pripetila komaj kak kilometer od doma v Reservoirju, vendar so stariš zvedeli šele pozno zvečer, da se njihov sin nahaja, nezavesten in s teškimi poškodbami v Preston Community Hospitalu. Silvo je več dni nihal med življenjem in smrtjo a je sedaj kot izgleda že izven kritičnega stanja in na poti okrevanja.

NA "JADRANU"

V Keilorju so v nedeljo 8. marca proslavili obletnico odkritja spomenika pesniku Otonu Župančiču z lepo akademijo in z izročitvijo dograjenega tenis igrišča in igrišča za odbojko svoji mladini.

Vrvico, ki je mejila vstop na igrišče je prerezal pesnik Phillip Martin. Mladina S.D.M. in "Jadrana" so se pomerili v igranju odbojke, kjer so pri mladencih zmagali oni iz S.D.M., pri dekletih pa mladenke iz "Jadrana".

Med gosti, ki so prisostvovali so bili zastopniki jugoslovanskega konzulata v Melbourne, laburistični poslanec federalnega parlamenta g. Kent, ki je po rodu iz Srbije, predsednik "Planice" iz Springvale in predsednik Slovenskega društva v Geelongu. S.D.M. je zastopal referent za mladinsko dejavnost g. Karel Bevc s soprogo.

LOVCI NA PLANICI

V nedeljo 1. marca je imel Lovski odsek "Planice" v Springvale piknik s tekmovanjem v streljanju. Piknik je bil zelo dobro obiskan in poleg številnih članov strelske družine S.D.M. so se tekmovanja udeležili tudi člani Istrskega družabnega kluba. Kot nam je bilo zaupno povedano "hribovci" z Elthama tokrat v streljanju niso odnesli prvih mest. Ob koncu dneva je poskusil rešiti čast "hribovskih" strelcev Janez Zemljčič, sam njihov starešina s tem, da je pozval na dvoboj v ostrem streljanju starešino "dolincev" Matijo Cimermana s Planice. Stavil je kar dva ducata piva; dobil pa ni. Dva ducata rumene pijačke so potem brat-sko razdelili med vse tekmovalce.

NEPRIJETNO SREČANJE

Nezgod a nikoli ne počiva. Tokrat se je pojavila v obliki pasjih zob. Petletni Andrew Urbančič iz Templestowe je na 28. februarja, nič hudega sluteč, koračil po cesti ne daleč od doma. V rokah je imel šibo in z njo malo opletel po ograjah, kar je pač petletnim fantkom za kratek čas. Seveda psi takega opletanja nimajo preveč radi. Tako je tudi pes enega sosedov pričel strašno lajati. Andrew pa je, radoveden, da vidi to zverino, prišil svoj obraz k luknji, ki jo ima ta sosed narejeno v svojih vrtnih vratih, tako, da lahko skozi njo odpre vrata tudi od znotraj. Zverina pasja pa je prav tako hotela pogledati skozi isto luknjo in posledica je bila, da je moral mali Andrew k zdravniku, kjer so mu zašili rado pod očesom.

NOVO PRI S.D.S.

Predsednik Slovenskega Društva Sydney je koncem preteklega leta postal, tudi melbournski Slovincem poznani, g. Vinko Ovijač. Bil je predsednik že pred več leti in takrat uspešno vodil S.D.S., dokler ni prepustil mesta mlajšim močem. Toda kot nekako razberemo med vrsticami v glasilu S.D.S. "Avstralskemu Slovincu" je sydneyjsko društvo zopet v nekakšnih težavah — izgleda finančnih — zato je g. Ovijač zopet zagrabil za krmilo.

"Nobene očem bilo bolj zaželjene..."

Tako bi po Prešernu lahko ponovil Lavričev Dušan. Vendar s to razliko, da se je Dušanu želja izpolnila ko mu je Gajšekova Jana na 21. februarja obljubila biti zvesta zakonska družica. Fotografiji prikazujeta srečni par pred slovensko cerkveno v Kew ter pri svatovski mizi na "hribu" z družicama Marijo Penca in Viki Zorzut ter pričama Edijem Zorzut in Brankom Lavrič.

DA NE POZABIMO

Bazovica 1930

Pred petdestimi leti je bil v Trstu velik proces proti skupini zavednih primorskih Slovencev, ki so se organizirali v tajni organizaciji in se borili proti fašističnemu nasilju. Požigu Narodnega doma v Trstu leta 1920 je sledila dolga vrsta nasilnih dejanj proti Slovincem. Mnogi Slovenci so odgovarjali na isti način. Tako so spomladi 1930 zaradi strupenega napadanja fašističnega lista „Il popolo di Trieste“ sklenili uničiti stroje tega lista. Po tem dejanju je italijanska policija aretirala 58 oseb, obtožila pa 87 oseb protifašistične dejavnosti — od obtoženih jih je 28 zbežalo čez mejo oziroma so že dalj časa bivali v Jugoslaviji — 48 obtožencev pa je prišlo pred posebno fašistično sodišče za zaščito države. Od teh je samo 18 prišlo pred tržaško sodišče, ki jim je sodilo v procesu od 1. do 5. septembra 1930. Ostalim tridesetim je iz neznanih razlogov sodilo sodišče v Rimu, toda šele čez petnajst mesecev, vendar na osnovi iste obtožnice.

Na tržaškem procesu je sodišče obsodilo na smrt 4 obtožence — Ferda Bidovca, Frana Marušiča, Zvonimirja Mišloša in Alojza Valenčiča. Že med pre-

iskavo samo pa 46-letni Anton Gropajc očitno ni mogel prenesti postopanja policijskih organov in je naredil samomor; je to peta žrtev tega boja za pravice Slovencev pod Italijo. Na tržaškem procesu sta bila dva oproščena, na rimskem pa štirinajst, toda doleteli so jim konfinacijo. Poleg štirih smrtnih obsodb so bile na obeh procesih izrečene zaporne kazni osemindvajsetim obtoženim na skupno 250 let.

Smrtne kazni so izvršili nad obsojenimi 6. septembra na strelišču v Bazovici fašisti 58. bataljona „Črnih sraj“ pod poveljstvom konzula Diamantija. Mussolini je poslal v Trst osebnega odposlanca, ki mu je takoj izčrpno poročal, kako so se obsojenci obnašali. Med drugim je Ferretti brzojavil Dučeu, da so obsojenci na poti na morišče peli slovenske pesmi, da so odklonili prevezo čez oči in Bidovec jim je še naročil: Fantje, ne pozabite zaklicati „Živela Jugoslavija“. Ob 5.43 zjutraj so padli strelji.

Junaška smrt mladih borcev je močno odjeknila v svetu in posredno rešila življenje ostalim obtožencem, ki so čakali na obsodbo v rimskih zaporih.

VALTERS PAINTING and PAPERHANGING

Za prvovrstno pleskarsko delo
in obešanje zidnih tapet, se
obrnite na svojega rojaka

Valter-ja Prosenak,

72 PETRONELLA AVE.,
WHEELERS HILL
Telefon: 561 5692

JOŽE URBANČIČ

Telefon: 850 7226

KAL-CABINETS

STROKOVNJAKI ZA:

kuhinjsko pohištvo — mizarsko opremo kopalnic, umivalnikov itd. — vsakovrstne stenske omare in knjižne police.

SPECIALISTS FOR:

Kitchens — Vanity Units — Wardrobes — Book Shelves

Če gradite novo ali pa obnavljate staro obrnite se z zaupanjem na nas!
If you are building or renovating call on us with confidence!

3 Pamela Grove, Lower Templestowe, Vic.

INCOME TAX RETURNS

Skrozi vse leto nudimo poklicne usluge
pri Vaših raznih davčnih obveznostih in problemih.

MERCURY TAX SERVICE

518 SYDNEY ROAD, BRUNSWICK, VIC. 3056
Telefon: 387 7055 (2 liniji)

Urađujemo:
od ponedeljka do petka 9 am.—8 pm.
v soboto 9 am.—1 pm.

Lastnik podjetja:
STANKO PENCA

NO APPOINTMENTS NECESSARY

NAŠA ZGODOVINA V ANGLEŠČINI

Dve debeli mapi so napolnili pisma, katera je ga. Draga Gelt iz Ringwooda razposlala na najrazličnejše naslove širom sveta. Univerzam, knjižnicam, muzejem in zgodovinarjem so več let sem prihajala ta pisma s prošnjo za fotografijo dokumentov, predmetov in zemljevidov, ki se odnašajo na zgodovino ozemlja obljudenega po Slovincih, danes ali v preteklosti.

Ga. Gelt si je zadala nalogo, da pripravi za tisk, v obliki knjige, zgodovino Slovenije in Slovencev na angleškem jeziku in v taki poljudni obliki, da bo sprejemljiva vsem slojem, a predvsem v tujini rojeni mladini slovenskega pokolenja. To je razlog, da hoče ga. Gelt popestriti to knjigo s čim večjim številom ilustracij, ki bi nazorno in na zanimiv način pokazale življenje v krajih naših pradedov.

Rokopis knjige je sedaj dokončan in prav tako so zbrane vse fotografije, par stotin po številu za katerih ponatisk je bilo treba oskrbeti posebno dovoljenje lastnikov. Med fotografijami so celo take redkosti, ki še nikdar niso bile objavljene.

Po dokončani reviziji rokopisa bo treba pričeti s tiskanjem. Tu pa lahko nastane velika zapreka, ki grozi uničiti vse dolgoročno delo in denar vložen dosedaj v ta projekt. Je namreč vprašanje založbe in financ za tiskanje.

Proračuni, ki jih je dosedaj ga. Gelt dobila gredo v tisoče — vse od kakih 15 do 50 tisoč dolarjev, odvisno od kakovosti opreme, papirja in vezave. To so velike vsote za poedince; za skupnost pa morda le zmožljive. Bila bi neprecenljiva škoda za Slovence po vsem angleško govorečem svetu ako bi bili dosedaj vloženi napori za to knjigo zaman.

Slovenska skupnost cele Avstralije bi morala storiti vse, da pride ta knjiga na svetlo. Lepo bi bilo če bi se našli mecen, ki bi jo založili. Ker pe je take le težko najti, bi lahko pomislili na to, da se s predplačili za naročbo knjige najde potrebna vsota za tiskanje. Delo pa ki ga je vložila ga. Geltova v ta projekt pa je itak neprecenljive vrednosti.

Slovenia with a friend.

Get together with a friend and really save on Slovenia wines. It pays to buy by the crate, carton or pallet. Get a few more friends together and have a party. Choose from a range of fine red, white or sparkling wines. Or try them all. Throw your own wine tasting at home with our special selection of two dozen wines.

Varieties include Cvceek, with its typical rose colour or our special vintage Cabernet Sauvignon, a superior quality dry red wine produced from a blend of 85% Cabernet Sauvignon and 15% Shiraz Grapes. We also introduce Altar wine, a limited release riesling made from pure fermented grape juice and free from adulterations. Slovenia has the wine for every occasion.

If you buy by the pallet now, we offer free delivery to your club, shop or home. For orders phone (08) 295 1184, or Sydney distributor (02) 59 4911.

**Free
Delivery**
on every pallet
bought.

Slovenia Special Binnings

WHITE WINES	PRICE PER DOZ*		
Moselle	\$17.00	Shiraz	\$15.00
Chenin Blanc	\$22.00	Hermitage	\$15.00
Rhine Riesling	\$23.00	Cabernet Sauvignon	\$25.00
Spatlese Rhine Riesling	\$23.00	SPARKLING WINES	
Riesling	\$21.00	Haloski Biser (Pearl of Haloze)	\$14.40
White Frontignan	\$22.00	Zagorski Biser (Pearl of Zagorje)	\$14.40
Altar Wine	\$22.00	Biser of Istra (Pearl of Istra)	\$14.40
RED WINES		Rosse Spumante	\$14.40
Rose	\$17.50	Rosso Spumante	\$14.40
Lambrusco	\$14.00	Slovenia Champagne	\$24.00
Cvceek	\$14.00	FLAGONS	
Claret	\$16.00	Rose	\$1.80 each

*Recommended selling price

Slovenia, the wine to drink with friends

The sign of
good service.

JETSPRESS

A unit of
Mayne Nickless.

FLIGHT INTERNATIONAL PTY. LTD. (S.A.)
107 South Tce., Adelaide, S.A. 5000 Tel: (08) 212 2630

Poglejmo v zrcalo - malo za res, malo za šalo

(Iz slovenskih publikacij)

Zgodovinski celjski arhiv

je drugi največji v vsej Sloveniji. Ustanovil ga je prof. Janko Orožen. V njem se nahajajo dokumenti, ki datirajo še iz 15. stoletja, stalno pa mu donajajo še novi material. Tripijo pa zaradi premajhnih prostorov in rešitev vidijo v novoizgradbi kamor bi potem mogli spraviti dosedanj material in pa še na tone gradiva, ki se nahaja v nekem skladišču v Trbovljah.

NEREALNE ZAHTEVE?

Avstrijski vladni predstavniki so zavrnili prošnjo Koroških Slovencev za uvedbo posebnega izobraževalnega tečaja, ki naj bi bil nekako prvi razred bodoče trgovske akademije za Koroške Slovence.

Predlagali pa so naj bi se izobraževalne privatno in polagale eksterne izpite v nemščini.

Prav tako je bil zavrnjen predlog enoletnega abiturientskega trgovskega tečaja, ki naj bi bil nekako prvi razred bodoče trgovske akademije za Koroške Slovence.

Rečeno je bilo, da Slovenci lahko "zahtevajo vse kar jim pride na um", to, da je namreč njihova svoboda, vendar naj ne mislijo, da so njihove zahteve v "območju realnosti".

STEKLARNA V KOZJEM (preje SV. KRIŽ)

pri Rogaški Slatini je bila že pred vojno poznana po kvaliteti svojih izdelkov, ki so bili dosegli sloves tudi na svetovnem tržišču. Žal jih je takratno ravnanje čisto izvažalo pod naslovom: Made in Čehoslovakia.

Tudi sedaj je ta steklarna eno izmed podjetij Slovenije, ki se lahko ponaša z odličnimi rezultati in visokim odstotkom izvoza, ki jim prinaša nad 50% dohodkov.

Tovarno stalno modernizirajo in letos imajo v načrtu namestiti 25 novih brusilnih strojev, ki bodo veljali okoli 70 milijonov dinarjev.

HUDA NESREČA

Lani v decembru je prišlo do izredno hude avtomobilske nesreče na "Ibarski magistrali". Trčila sta se dva avtobusa in posledica je bila 15 mrtvih in 60 težko ranjenih.

Uradna preiskava je ugotovila, da je bil kriv voznik, ki je upravljal z avtobusom titovouziške "Rakete", ker je zavil na levo stran ceste in povzročil čelno trčenje z avtobusom "Avtoprevoza" iz Čačka. Oba sta vozila z brzino 80 km na uro. Vozilo iz Čačka je imelo 11 potnikov preveč in voznik ni imel dovolj časa za počitek pred vožnjo.

Tepe razdrobljenost

Med našimi poročili o pomanjkanju živine, pšenice, sladkorne pese in še nekaterih kmetijskih pridelkov naletimo kdaj pa kdaj tudi na vesti o velikih presežkih takega blaga v zahodnoevropskih državah. Kako tam lahko pridelajo toliko? Naši kmetovalci so prepričani, da je to moč doseči le z visokimi odkupnimi cenami. Primerjave cen pa tega ne potrdijo.

Kmet v Zvezni republiki Nemčiji dobi za kilogram mla-dega pitane bika okrog 3,50 marke - 1 marka je okrog 15 din - kar v dinarjih ni nič več, kot plačajo nekateri naši odkupovalci za enako žival. Avstrijski kmet dobi 24 do 25 šilingov - 1 šiling je 2,15 din - in za najboljše mesnatega prašiča do 23 šilingov, slabši pa so tudi cenejši od 20 šilingov. Za liter dobrega mleka dobi avstrijski kmet le malo več kot 3 šilinge.

Pri takih cenah - lahko bi jih primerjali še v drugih državah - avstrijski kmetje spijo ne le dovolj, temveč za domače potrebe preveč prašičev. Imeli so preveč svine, čeprav je bila lani in še v prvi polovici tega leta odkupna cena prašičev po 20 šilingov za kilogram. Preveč imajo tudi drugega mesa in mleka, masla. Država omejuje kmetijsko proizvodnjo s predpisi, da kmetje ne smejo graditi hlevov, ki bi presegali določeno število stojišč. Tudi za perutnino. Kdor hoče zgraditi pitališče piščancev, ki bi bilo večje kot za 20.000 kljunov, mora dobiti posebno dovoljenje ministrstva za kmetijstvo. Pri kokoših nesnicah velja omejitev na 10.000 kljunov. Odkupna cena jajc pa je bila v začetku novembra 1 do 1,50 šilinga, na tržnici v Gradcu pa so jih prodajali po 1,80 do 2 šilinga.

Kaj torej spodbuja ali sili avstrijske kmete, da pri takih cenah redijo toliko živine? Menda ne nagajivost do države ali delavcev, češ zdaj pa pokupite vse, kar vam nudimo. Od izgub v kmetijstvu - pri nas radi pravimo: večja proizvodnja, večja izguba! - se tudi ne da živeti. V čem je torej njihova skrivnost? Ali ne v veliki proizvodnji? Z njo si kmetje menda bolj zvečijo dohodek kot z zahtevo po višjih cenah.

Za primerjavo vzemimo mleko. Avstrija je trikrat manjša od Jugoslavije, tako po površini kot številu prebivalstva, po številu kmetov pa je razlika še večja, pa so lani prodali mlekar-nam 2.168.000 ton mleka, vsi jugoslovanski živinorejci pa le 1.405.000 ton. Ker cene ne morejo zvišati, si želijo zvečati dohodek z večjo prirajo. Enako pri prašičih, perutnini in drugem. Povedati pa je tudi treba, da kmetijska zemlja v Avstriji ni razdrobljena tako kot pri nas.

Iz tega bi lahko sklepali, da je našim kmetom bolj potrebna ustrežnejša organizacija kmetijske proizvodnje kot še nadaljnje zviševanje odkupnih cen. To je tudi nujno za boljše življenjske razmere naših kmetov in oskrbo delavcev z živili, izkušnje pri sosedih pa kažejo, da je uresničljivo.

ROJAKI ŽELITE PRISTNIH KRANJSKIH, ALI SLOVENSkih PLANINSKIH KLOBAS IN DOMAČEGA PREKAJENEGA MESA . . .

OBRNITE SE NA SLOVENSKO PODJETJE

JOHN HOJNIK SMALLGOODS PTY. LTD.

209 215 St. George's Road, North Fitzroy, 3068

Tel. 48 6656 — 48 8757

Postreženi boste v domačem jeziku

KRANJSKA GORA — Gorska reševalna služba ima v Sloveniji 16 postaj, najstarejša pa je kranjskogorska, ki ima usposobljenih 22 reševalcev. Lani so kranjskogorski reševalci osemkrat posredovali pri raznih nesrečah. Na letnem sestanku so tudi razglabljali o težavah z nakupom potrebne opreme — denar je na voljo, pa so težave z uvoznimi dovoljenji.

TOLMIN — Popotresna obnova tolimskih vasi je močno spremenila njih zunanji videz. To velja še posebej za Ereginj, Homec, Sedlo, Logje, Srpenico Podbelo, Stanovišče in za Žago. Sedaj pripravljajo tudi novo oštevilčenje hiš, ki jih bodo pritrtili na hiše delavci geodetske uprave. Obenem pa bodo v občini izvedli popis prebivalstva.

POKUŠANJE VINA

V zimskem času je navada, da se vinogradniki pogovarjajo o dobroti vina. Pri tem primerjajo, kdo ima boljše.

Qsebnost pokuševalca

Med pokuševalci vin sta se izoblikovali dve vrsti, in to:

— kvalificirani pokuševalci iz vrst vinarskih (kletarskih) strokovnjakov, ki so si poleg študija z dolgoletno prakso pridobili izkušnje in izoblikovali merila za strokovno ocenjevanje kvalitete vina;

— laični pokuševalci iz vrst pridelovalcev in potrošnikov vin, ki so za pokušnjo vin posebno nadarjeni in imajo v tem pogledu prav tako dolgoletne praktične izkušnje.

Ker čutila, posebno jezik in usta, s starostjo slabijo, je za pokuševalca najbolj idealna starost od 20 do 40 let, običajno pa od 30 do največ 60 let. Pokuševalec mora imeti odlični spomin in sposobnost koncentracije, da poveže posamezne lastnosti vina.

Pokuševalec naj bo pred pokušnjo vin rahlo lačen, spočit in zdrav, pred pokušnjo ne sme uživati slanih, mastnih in začinjenih jedi. Kajenje pred pokušnjo in med njo je nezaželeno, saj tobak slabi čutila. Za izboljšanje okusa pokuševalci med pokušnjo vin uživajo grizljave navadnega kruha, jabolko ali navadnega, neslanega (nepikantnega) sira.

Metoda pokušnje vin

Pokuševalci vin opravljajo svoje delo v naravno osvetljenem, zračnem prostoru. Oseba, ki pokuševalcem streže, mora steklenico, iz katere toči posamezen vzorec, tako zakriti, da pokuševalec ne vidi steklenice, po kateri bi lahko prepoznal lastnika vzorca.

Vsak pokuševalec oceno vsakega vzorca napiše na poseben listek, pri čemer omenjuje:

Barvo vina, za katero je najvišja ocena 2 točki. Pri oceni barve vina razlikujemo:

— belo vino: pri tem vinu je ocena za temno rjavo barvo 0 točk, svetlorjavo barvo 0,5 točke, rumena barva 1 točka, zlata, svetlorumena barva 1,5 točke, svetlo zelenkasta barva 2 točki;

— rdeče vino: umazano siva barva 0 točk, menjajoča se barva 0,5 točke, rubinasto rdeča barva 0,5 do 1,5 točke, temno rdeča, ustrežna barva 2 točki.

— barva cvička do sedaj še ni bila nikjer točno določena, zato so ocene cvičkov še vedno nenotne, kar velja delno tudi za metliško črmino in rdeče bizelsko vino.

Čistoča vina, za katero je najvišja ocena 2 točki. Pri tem je treba upoštevati, da mora biti vsako vino čisto, in to neglede na barvo. Zato je motno vino ocenjeno z 0 točk, mlečno motno, megljeno vino 0,5 do 1 točke, bistro vino z 0,5 do 1,2 točke, zelo bistro vino 1,3 do 1,8 točke in kristalno čisto vino (to je lahko le filtrirano vino) 2 točki.

Navadno pravimo: vino je motno, megljeno, prašnato, čisto, bistro. Za pravilno oceno barve in čistosti vina mora pokuševalec imeti na voljo ustrezno dnevno svetlobo, saj luč dostiokrat zunanjo podobo vina spremeni. V prostoru, v katerem je pokušnja, mora biti primerna sobna toplota, da se gozari ne orosijo in ostanjejo čisti.

Pri ogledu bavarskega gradu Neuschwanstein razlaga vodnik:

»In tole je banja, v kateri se je vsak dan kopal kralj Ludvik II.«

»Vsak dan?« se začudi žena enega od obiskovalcev.

»Saj vendar veš, da je bil nor,« ji pojasni mož.

— Kar nič se ne izgovarjajte na infliacijo! Ven z denarico: jaz še zau-pam dinarju.

PREŠEREN NA PIPU — Slovenski rodoljubi so v preteklih desetletjih na razne načine častili svojega pevnika, tako se je nekemu poročila misel, da bi lahko imeli Prešernovo podobo tudi na pipi. Slavko Smerdel iz Krškega hrani porcelanasto pipo, ki je bila včasih last krškega sodnika dr. Borisa Jana. Na njej je Prešernov portret, po vsej verjetnosti delo slikarja Matije Jame, nastal pa naj bi bil okoli leta 1900.

Pišejo nam...

NA RIBOLOVU V WESTERN PORT

Kakor je že običaj ob tem času leta, smo se na pobudo Martina Adamiča zopet zbrali na ribolov.

Lep dan smo imeli pred seboj ter tako odrinili v zgodnjih jutranjih urah na pot proti Western Port (Corinella). Z veseljem nas je pričakoval in pozdravil naš ribič John kot že stare znanca. Z našo ribiško opremo smo se kaj hitro znašli v čolnu in odrinili od obale. Kmalu smo prvič zasidrali in poskusili srečo.

"A", je rekel John, "to so preveč pametne, bolje da poskusimo drugje."

Tako zopet poskušamo ali ribe nočejo naših trnkov. Mogoče so pa res prepametne smo pomislili ter odpluli dalje.

V tem času pa je John klical preko radija svojega svaka ki je tudi lovil ribe v bližini, kako, da je njemu sreča naklonjena. Za enkrat zelo slabo, po-toži svak. Tako smo vsidrali že v tretjič, to pot so ribe priče le malo bolj z zanimanjem poskušati naše trnke.

Končno je le eden ujel prvo ribo in to naš najmlajši ribič Niki, sinko od Martina. Ponosno in veselo jo je dal na varno v posodo. Kmalu za tem sem bil tudi jaz deležen vselega dogodka. Bila je izredno lepa velika riba. Vsi smo si želeli še kaj takih. Na žalost pa ni bilo plemena na tem kraju, zato smo spet odrinili naprej. Saj smo po štirih urah lova ujeli šele štiri ribe in to v družbi petih.

Res je, da bi se radi pred ženami postavili kakšni dobri ribiči smo, da nam glih vsaka ne uide. Ali kako to storiti, danes so ribe vse preveč prebrisane za nas. Zato smo raje poskr-

beli za naše prazne želodce in jih zalili z dobro kaplico. Veselje je bilo spet med nami. Nismo mislili na ribjo smolo. Le John je zopet klical svaka po radiju. Odgovor še vedno isti: "Lousy fishing, mate!"

Ne pomnim tako slabega dneva. John nas pa kljub temu bodri, da bomo že še kaj ujeli, saj vreme nam je odlično naklonjeno. Tako smo pljuli dalje proti San Remu. Zasidrali smo se v sedmič. Na tem kraju so nas pa ribe presenetile. Vsi smo prijetno ožileli in metali trnke v vodo. Ribolov je bil odličen.

John se je veselo smejal in pripomnil: "Končno smo pa le dobili jato neumnih rib."

Z veseljem in naglico smo obračali svoje palice, da bi čim več nalovili. Klub veliki pažljivosti so se nam trnki zapletli med seboj.

Radio kliče: John se javi: "How are you doing, mate", ga upraša svak potrto. John pa z navdušenjem odgovori: "We are killing them." "Good luck, buggers, keep going!"

Ribe so nam še grabile trnke. Od veselja smo kar zavriskali, ujeli smo 75 whittings na enem mestu. Tako smo ženam končno dokazali, da nam glih vsaka ne uide.

Posloviли smo se od Johna ter sklenili, da se spet v bližnji bodočnosti snidemo in preživimo dan na morju v prijetnem razpoloženju katerega nam lahko nudi samo ribiški sport.

Mnogo uspeha želim vsem ljubiteljem ribolova tudi v bodoče.

Lep pozdrav vsem, vaš prijatelj ribolova

L. Pirnat

Slovenian Association Melbourne,
P.O. Box 185
Eltham, Vic., 3095

Datum:

Priloženo pošiljam ček — poštno nakaznico za \$6.00, kot naročnino za "VESTNIK" za leto 1981. Prosim, da mi ga pošiljate na sledeči naslov:

IME IN PRIIMEK:

CESTA:

MESTO: POSTCODE:

Podpis:

MOJ "UPOKOJENSKI HOLIDAY"

Da tudi penzionisti rabimo odpočitka! Ko so se približevali moji zadnji tedni in dnevi delovnega razmerja, so me sodelavci vpraševali: "What will you do after". Odgovor se jim je vedno glasil: "I don't know!" Ali ako hočeš ostati telesno in duševno čil ne bodi len, vedno najdeš kako opravilo bodisi doma, okoli tvojega gradiča, dvorišča, vrta itd. Tako se tudi meni godi, saj se ne mudi, ako ni končano ta teden, drugi ali celo čez mesec, mesec dni ...

Dolgoletna želja po obisku Norfolk otoka se mi je letos januarja vendarle uresničila. To tem lažje, ker je iz Brisbana neposredna letalska proga z Norfolk Island Airlines in lahko že tu urediš vse potrebne predpise.

Toda, dragi bralec, že v naprej te svarim, da pričujoče vrstilo niso nikakava vabilo za obisk otoka, kajti isti ne nudi razkošja in posebnega udobja za razvajence ali kakor bi rekel "ne-besa na zemlji".

Je za ljudi srednjega sloja kakor sem sam. Sicer nudijo hoteli in prenočišča vso ugodnost po zmernih cenah, kajti otok je prost davkov in deloma carine! Torej ako si želiš navžiti svežega zraka, izogniti se mestnemu vrvežu in njenemu "pollution" in pozabiti na dnevno propagandno politiko je obisk otoka priporočljiv. Toda za slučaj, da se želiš pridružiti gornjim "tisočcem ali celo milijonom" je bolje, da ostaneš doma in si poiščeš kako drugo točko zemlje na zemljevidu!

Imenovani košček Avstralske zemlje — smatra se za njeno zunanjo posest — je le 3 ure letalskega poleta oddaljen od Brisbana preko Južnega Tihega oceana ali Pacifika. Ima lastno letališče, zgrajeno 1. 1942 ali na njem lahko pristajajo le manjša letala. Je 1520 km oddaljen od Brisbana. Ni velik — obsega le 8 km x 5 km ali 3455 ha, ter ima nekaj manj ko 200 km asfaltiranih in običajnih cest, tako da njega lahko prevoziš v dobrem dnevu. Toda kljub majhnosti ti nudi marsikaj zanimivega, zlasti za ljubitelja zgodovine in preteklosti. Znano je, da je bil otok v prejšnjem stoletju ena najgrozovitejših jetnišnic takratnega angleškega imperija, in sledovi so še danes vidni.

Vredno si je ogledati St. Barnabac Chapel, spominski kapelo prvega Melanesijskega škofa Patteso-a, toda le v turistični skupini, ali ob priliki mašne daritve! Otok je bil odkrit po Captainu James Cook, 1774, ter je do danes kaj malo spremenil svojo obleko. Prebivalcev ima le kakih 1000 in še ti so večinoma doseljenci. Mnogi so na working holiday, ter glavni vir dohodkov je turizem, prodaja lastnih znamk. Trgovine so dobro založene z vsakovrstnim blagom vsega sveta, ter ako želiš še kaj prihraniti pri morebitnem plitvem žepu boš kaj prihranil vsled "duty in tax free".

Kljub temu, da pripada Avstraliji moraš iti v obeh smereh skozi carinski pregled. Na otoku se mi je prestavil zastopnik najemniškega avto podjetja z vprašanjem:

"Are you Mr. P. . . ."

"Yes", je sledil moj odgovor.

"Please, here is your car and drive to your hotel"

"But I don't know, I am first time on the island."

"No worry, I will drive ahead, and you follow me", in tako sem se pripeljal do mojega določenega bivališča. Namreč že v Brisbanu sem uredil vse potrebno, tako razne turistične skupinske ogleda, najetje avta, ki me je že čakal na letališču, ter ob predložitvi licence in po podpisu pogodbe sem ga imel na razpolago od prve do zadnje minute. Po zapustitvi sem ga enostavno pustil na letališču. Na moje vprašanje, zakaj mi ni izročil ključa od vrata je sledil odgovor, kaj takega tu ne poznamo — vendarle je še kje poštenost doma!

Še nekaj sklepnih besed! Holiday sem dobro izkoristil, otok sem nekolikokrat prevozil po dolgem in po čez — saj se ne moreš izgubiti — vedno se pripelješ na izhodiščno točko. Mnogi hoteli so pač že v subtropskem slogu z dobro in čisto postrežbo, a za ljubitelje glasbe in tropičnih plesov ni pozabljeno, le vedeti moraš kje in kedaj. Za vse to se moraš pravočasno pozanimati! Je angleško govoreči otok, glede denarja bodi brez skrbi, ni potrebno jemati seboj kaj odvišnega dolarja, kajti tamkaj je podružnica Commonwealth in New Wales bank, torej vzemi seboj le hranilno knjižico ene od teh bank.

Da ne pozabim! Po mojem povratku so me spraševali pač kake barve kože so prebivalci — morda črne?? Ne, take kakor smo mi, morda barva vleče že malo na rujavkasto, imajo svoje narečje, ki se malo razlikuje od angleščine!

Še vreme mi je bilo naklonjeno in vrnil sem se svež pod domačo streho. Janez Primožič

MONOLOG

Postal sem tujec sredi lastnih bratov! Oči dobijajo predsmrtni sij in strah me je samotnih že korakov, življenja bede, samih podrtij.

Ta večni, blazni smeh in monolog, sprehajanje v nočeh po prazni sobi, v možganih se poraja nekrolog kot lačna zver, ki pije kri v grenkobi,

Zavrgel bom vzneseno ničejanstvo, ta strup, ki pil sem žejan ga v mladosti, steže iskal bom, ki se pnó v prostanstvo, prepoln iskrene vere in prostosti.

D. Jeruc

S. M. AUTO SERVICE

na vogalu

HODDLE IN STAFORD STREETS,

ABBOTSFORD, 3061

Tel. 41 4263

se priporoča za vsa

STROKOVNA MEHANIČNA IN

ELEKTRIČNA POPRAVILA:

- * Automatic Transmission Service
- * Tune ups
- * Electronic wheel alignment
- * Computer wheel balancing
- * Tyre and battery sales

Vsem rojakom nudimo 7½% popusta.

Predstavljamo slovensko slikarsko in pleskarsko podjetje

SUNSHINE PAINTING SERVICE PTY. LTD.

62-64 MONASH STREET, SUNSHINE, 3020

Tel. 311 1040, 312 1533

Lastnik: JIM KOROŠEC, Priv. 336 7171

Svoji k svojim !

NAŠ "ATE"

Pred mesecih smo objavili življenjepis enega prvih slovenskih priseljencev v Avstraliji, g. Jože Pluta iz Brisbane. Izražena nam je bila potem želja naj bi isti članek objavili tudi v angleščini. Tako bi tudi naša mladina, ki ne zna čitati slovensko dobila malo vpogleda kako težko je bilo življenje priseljencev v preteklosti, posebno v času svetovne krize po prvi svetovni vojni:

On 6th January 1887, in Uranovce, Slovenia, Jože Plut was born to Martin and Ana Plut. Ana was previously Ana Grahek.

He was their first surviving child — their first son "Martin" died of typhus when he was 2 years old. So also did Jože contract typhus when he was 2. He was so close to death that his parents bought him a "burial dress". But he survived. His doctor was Dr. Zalokar. As a result of this illness he was partially incapacitated till almost 18 years old.

The other children in his family after Martin who died and Jože were Martin (again) Anka, Tone, Malka, Rezka, Janez and Mici.

Jože went to school in Podzemelj. He left school at age of 14, then worked on his father's farm in Uranovce (which was the largest farm in the locality) until he was 17, at which time, in 1904 he went to America to work in a coal mine in Colorado. He stayed with his father's friends in Christalbutte till end of 1911.

In January 1912 Jože returned to Uranovce to work on his father's farm. When Jože returned, and as he was away from his country when he turned 20 in 1907, he was imprisoned for 8 days for not serving a training period of 3 years in the army. Not until after he was in the training army for 9 months did the army realise that he was "ex-empt" because of his deafness in one ear — caused by typhus.

On 14th February 1914, Jože married Katerina Simonc from Mladica near Semic as arranged between their parents. Jože was then 27 years old. His father gave Jože the farm at Uranovce as a wedding present.

Jože and Katerina had 2 sons — Jože and Martin. Jože died of typhus when 2 years old. Martin was born on 23 October 1917. In October, 1918, Katerina contracted Spanish Flu (Spanska) and died.

Jože Plut joined the army for World War 1 in 1915. His job was to be the 1st or lead man, out of 3, in charge of 2 horses (out of 6) and transported a search-light along the front lines every night and looked for the enemy. While he was home on compassionate leave (due to Katerina's illness and death) the man who relieved him at the front lines suffered a broken leg through schrapnell. World War 1 finished while Jože was on leave. At the end of World War 1 the southern part of Austria from where Jože came, was re-named Slovenija, the northern state of Jugoslavija.

After the War, Jože worked on his farm. On 3rd May 1920 he married Kristina Mihelcic from Vapcja Vas near Semic. This also was arranged between the parents. Jože was 33. Kristina was 19; Jože and Kristina had 3 daughters, Danica, Darinka and Mimica.

Six and a half years later, on 11th November 1926, Jože left Uranovce for Australia. He caught

a train in Zagreb and went to Versailles, France, where he waited 4 days to catch a French ship for Australia on 20th November 1926. The ticket cost him 39 pounds (or 78 dollars). He travelled through the Suez Canal and on 24th December 1926 landed in Fremantle, Western Australia. There he picked up the 40 pounds (or 80 dollars) that had to be sent on for him as Security. This was necessary in those days to make sure that people had enough money to live on as jobs were very hard to find.

About a week later Jože arrived by train in Sydney. His companion from "home" was a cousin Matija Kohanic, and they travelled together till about 1930 when Matija went to Western Queensland to look for work.

They could not find any work in Sydney and heard that Sugar Cane cutting was available in Cairns. They went by train and on reaching Cairns were told that cane cutting had been finished, and no work was available. They again travelled southward, stopping everywhere asking for work in coal mines or anything anywhere — nothing could be found. They used a little money for food only, and slept on park benches and in empty carriages. Many times they had to jump

out of carriages waking suddenly to find that they were travelling to places unknown. Those were the very severe days of depression. Relief money, or as we call it Social Security was then 7 shillings (or 70 cents) a week. This would either provide a room for a night of 1 shilling (or 10 cents) or a meal a day for 1 shilling or 10 cents. A loaf of bread then was 6 pence (or 5 cents). These were the prices in those days.

Jože and Matija were promised jobs at last in the coal mines in Ipswich, Queensland — but the miners went on strike because they were "foreigners" (Dagoes) so their jobs were cancelled.

Finally in about March 1927 Jože got a job in Newcastle, NSW. This was on Easter Sunday. He was to relieve a man who had a "day off" for this holiday. He did "off jobs". He did three shifts in a row, without sleep. He signed off after 8 hours and went in another door to apply, and then again after another 8 hours. Twenty-four hours or work without a break. For this he would have been paid about 3 pounds or 6 dollars.

se nadaljuje

SOCCER EXPORT

For more than a decade, Yugoslavia has held the unusual record of being Europe's biggest exporter of football managers, coaches and players. Hardly a transfer period passes without the national team or a first-league club losing one of its stars.

As a result, the best club teams and the Yugoslav national team are permanently in the process of rebuilding: the word "rejuvenation" is familiar to all club managements.

According to the Yugoslav Association Football League regulations, at the age of 28 a professional player has the right to terminate his contract with his club and go abroad to play. Naturally enough, it is the best players who attract lucrative offers from foreign clubs.

The transfer money, according to Yugoslav regulations, goes almost entirely to the player himself, his former club getting nothing or a merely symbolic sum.

The list of Yugoslav players now with top clubs abroad is long indeed: Ćurković (St. Etienne), Oblak (Bayern), Popivoda (Eintracht), Jerković (Zurich), Buljan (HSV), Borota (Chelsea), Golac (Southampton), Stepanović (Manchester City), Jovanović (Manchester United) Džoni and Boljat (Schalke 04)...

Yugoslavia has 4,266 registered association football clubs and around 194,000 registered players (134,000 seniors, 40,000 youth, and 20,000 juniors). The game was first played here a century ago, in the little Croatian town of Županja. Since then it has become the country's most popular sport among people in all walks of life. Following a period of

stagnation in the late sixties, the game has been gradually adapting to the new and greater demands of "total football". Year 1979, was one of the brightest ever for Yugoslav football fans — the national team won every match it played.

Among footballers and managers abroad, Yugoslavs have long enjoyed a high reputation for their talent and classy play, even in the periods when the national team and clubs were suffering repeated defeats in international contests.

For a long time, technique, intricate passing and dribbling, creativity and imagination were what Yugoslavs most prized, rather than athleticism. But as the style of world football changed, with the emphasis on speed, running and non-stop action, the free space for demonstrating technical virtuosity grew smaller. The era of "atomic football" had begun...

This "overcrowding" on the pitch called for a different type of player, new criteria, and new strategies of play. A certain time had to elapse before football experts caught up with the new trends. But before long Yugoslavia's best players also began to think like computers, to play faster and more precisely, to put more variety into their game. Good results followed: in 1979, Yugoslav football made a remarkable come-back and the national team was proclaimed the most successful in Europe.

Not to be outdone by their elders, the Yugoslav youth and junior teams both won the European championship in their category. Even the most sceptical were convinced that football had made a recovery.

JetsetTours

TRAVEL CENTRE

Prvenstvena Avstralska Potovalna Agencija

PRVENSTVENA — ker ima največje število potnikov
PRVENSTVENA — ker ima najbolj usposobljeno osebo
PRVENSTVENA — zato ker vam nudi najnižje možne cene

**OBRNITE SE NA
G. KOSTO
PAVLOVIČA ZA VSE
VAŠE POTOVALNE
POTREBE**

303 COLLINS STREET MELBOURNE
MLC BUILDING, 19. NADSTROPJE
(na oglu Collins in Elizabeth Streets)

TELEFON: 62-0041

Po uradnih urah g. Pavlovič 26 5689

ČETRТА POSTAJA

„Jezus sreča
svojo žalostno mater.“

Ko sem bil otrok, sem rad ogledoval podobe križevega pota na mračnih cerkvenih stenah. V osamljenem hramu, hladnem in tihem, v ozračju, ki je še vse dišalo po jutranji maši, molitvah in kadilu, so podobe oživele, stopile so iz okvirjev in so govorile naglas. Njih povesti so bile polne žalosti in hkrati polne tolažbe. Iz daljnih krajev so bile in iz daljnih časov, pa vendar so bile tako žive in resnične pred menoj, kakor bi ne mogla biti nobena zgodba, ki bi se vršila ob belem dnevu, telesno in šumno vpricho mojih oči. Gledal sem oblačila, kakor jih ljudje takrat, za mojih otroških let, niso več nosili, halje in jopiče bele, rdeče, pisane, s trakovi in pentljami: našarjene; ali vendar se mi ta oblačila niso zdela prav nič tuja in neznana, temveč čisto domača, kakor da bi jih srečaval na cesti vsako uro. Videl sem obraze divje, zagorele, krivonose, žehteče brezsrčnost, zlobo in sovraštvo, pa se jih nisem bal, mi nikakor niso bili razbojniki iz jutrove dežele, ki so prišli žaliti in ubijati, kar je bilo ljubega mojemu srcu. Zdelo se mi je, da sodijo poleg, h Kristusu in Materi božji, kakor senca poleg luči, in da bi te silne povesti ne bilo brez njih. Razločil sem glasove, nikoli zaslišane, iz brezdnja vpijoče, krlik in vrišč, zasmeih in zmerjanje in jok žensk iz Jeruzalema, nobene besede nisem razumel, ali vse sem občutil in presunilo so mi dušo. Tako sem hodil v svetem mraku od postaje do postaje ter sem gledal in poslušal živo zgodbo, ki mi je bila zmerom draga in zmerom strašna:

Sredi med zagorelimi, kričeimi obrazi se je tiho svetilo lice njega, ki je nesel težki križ. Takrat še nisem videl njegove lepe brade, od krvi in praha oskrunjene, nisem še ugledal njegovih velikih, mirnih, svetlih oči, ki so vse spoznale in vse vedele. Mislim sem, da je majhen, ubog otrok, ki so mu bili brez usmiljenja naložili breme, devetkrat večje od njega; saj je omagoval pod njim celo močni Simon iz Cirene. Boš je bil otrok, ki je nosil križ, in tudi nog njegovih, teh sirotin, prej tako belih, se je držala strjena kri. Roke so objemale strašni les in rokavi rdeče halje so se vili nazaj prav do komolcev, da so se svetile v soncu čiste otroške lakti; in še na teh čistih laktih so cvetele rdeče kaplje kakor mak na polju. Na glavi je nosil venec, iz trnja spleten, izpod katerega je kakor iz stoterih kanglij brez milosti lila bolečina na čelo, na lica in na oči, da se je zasenčila njih nebeška luč, in celo na ustnice, te med vsemi vekomaj blagoslovljene.

Med štirinajstimi podobami, ki so se vrstile po mrzlih stenah v mraku in tišini ter se prijazno in odkritosrčno pogovarjale z menoj, kadar sem bil z njimi sam, je bila mojemu srcu najbližja četrta postaja, tista, kjer sreča Jezus svojo žalostno mater.

Tudi ona, Mati božja, je imela čisto otroški obraz. Droben je bil, zelo ozek in bel in dvoje velikih oči je sijalo iz njega, dvoje globokih jezer, v katerih se je trepetaje ogledovalo visoko sonce. Obležena je bila v dolgo sinjo haljo, prepasano s širokim temnomodrim pasom, in sinjina je odsevala na licih, da so bila še nežnejša in bledejša. Na neki podobi v stari vaški cerkvi je imela srce presunjeno s sedmerimi meči in ko je stopila iz okvirja, so se narahlo zazibali in stresli teh mečev jekleni ročniki, ki so imeli obliko križa, in kaplja krvi je kanila iz srca.

Ta ozki, beli obraz je pričal brez solz in brez besed: „Čigava bolečina je večja od moje?“ Ob poti je stala, ko je prišel mimo. Prišel je mimo silen oblak, ki se je vzdignil do nebes in jih je zatemnil. Ta oblak je bil rdeč prah, kri je vpila do nebes. In vse je utonilo v njem, vse je izginilo, ničesar več ni bilo, on sam je bil, prav sam v tem neizmerenem krvavem oblaku. Otrok je bil, ki je objemal težek križ. Omahaoval je pod njim, opotekal se in padal, da se je zasolzil kamen, ko je poljubil njegovo čelo. Tako je šel v neusmiljeno smrt. Kakor seže bela roka v noč, je segel njen pogled do njega, se je iz jezera njenih oči prelilo sonce v sonce. „Sin moj, ti ljubi otrok moj!“ Komaj je videl to roko, to lice, te oči, komaj je slišal ta glas, ni bilo trpljenja več, ne trnjevega venca več, ne križa več. Visok in lep, brez krvi in brez ponižanja je stopil k nji, da bi jo potolažil; ker njena bolečina je bila večja od njegove. —

Zdaj, v tem strašnem času, ga vidim živega tik pred seboj, vidim ga tisočkrat in stotisočkrat. Njo vidim, žalostno mater, tudi njo tisočkrat in stotisočkrat. Človek gre na Golgoto, da bo trpel in umrl in da bo vstal povelčan. —

SAMORASTNIKI

Danica Petrič

KOT NEKDAJ

Kot nekdanj
me boš morda objel
zazrl mi v oči
in kot takrat
se bom povspela
in ti nudila
svoje ustne v poljub
in svež dih življenja
ljubezen,
ki jo pogrešam,
ko čakam
in trepetam
ves čas tega leta
zakletega,
kot nekdanj ...

JESENSKA MELODIJA

V mojem srcu je mir
kot neskončna snežna planjava
in tiha, skoraj otožna radost,
kot blede sončna bleščava.

Zdaj, ko so želje —
utrjene ptice zaspale,
so upi otopleli kakor kali,
ki v mrzli sapi niso pognale.

Predviden spored zabav in prireditev Slovenskega društva Melbourne v letu 1981

- 20. aprila: Velikonočni piknik
- 2. maja: Večer naših mamic (samo za člane S.D.M.)
- 9. maja: Letni ples S.D.M. in izvolitev lepote slovenske skupnosti
- 13. junij: Kostanjev večer
- 11. julij: Balinarski ples
- 8. avgust: Večer domačih kolin
- 5. september: Večer naših očetov (Samo za člane S.D.M.)
- 12. september: Lovski ples
- 10. oktober: Večer na vasi
- 14. november: "Vestnikov" večer
- 6. december: Miklavž za otroke in upokojska božičnica
- 12. december: Miklavževanje
- 26. december: Štefanovanje — piknik
- 31. december: Silvestrovanje

VSTOPNICE navadno lahko rezervirate pri sledečih:

Maks Hartman	850 4090
Andrew Fistič	434 3195
Stanko Penca	233 5670
Janez Zemljč	306 9503
Anica Markič	870 9527

Gornji program se lahko po potrebah društva spremeni, zato opozarjamo, da pazljivo prečitajte vabila, ki vam jih S.D.M. pošilja. V slučaju, da vabil ne sprejemate nam prosimo javiti. Sporočite nam tudi naslove onih ki vabila ne sprejemajo, pa bi jih radi dobivali.

Priporočam se Slovencem
vzhodnega dela velikega Melbourne
za vsakovrstna avtokleparska dela,
avtobarvanje in podobno.

Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice.

A. V. MOTOR BODY REPAIRS

1/117 LEWIS RD., WANTIRNA SOUTH, 3152,
Telefon delavnice 221 5536 — VIC.

TOWING SERVICE 24 ur dnevno
na telefonu 221 5757
ali pa doma — 232 4314

Rojak VOJKO VOJK